**Tvedestrand kommune**
**Læring og oppvekst**

**Saksframlegg**

Arkivsak-dok. 26/3555-1
Saksbehandler Marit Walla

| Utvalg | Møtedato |
|---|---|
| Livsløpsutvalget 2023-2027 | 10.11.2026 |
| Kommunestyret 2023-2027 | 18.11.2026 |

# Lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Tvedestrand kommune for tilskuddsåret 2027

**Kommunedirektørens forslag til vedtak**
Kommunestyret vedtar «Forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Tvedestrand kommune for 2027».

Forskriften kunngjøres i Norsk Lovtidend og trer i kraft 01.01.2027

**Vedlegg**
Høring - Lokal forskrift om tilskuddssatser for private barnehager.
Høring av lokal forskrift om tilskuddssatser for private barnehager i Tvedestrand. Sak 26 2579
Forskrift private barnehager - høringssvar
Høring av lokal forskrift om tilskuddssatser for private barnehager i Tvedestrand_ sak 26_2579
tilskudd_private_barnehager_2027_v4_TV
Forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Tvedestrand kommune for 2027

**Bakgrunn for saken (fakta)**
I henhold til ny finansieringsforskrift, skal kommunestyret vedta sats for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Tvedestrand kommune for 2027.

*Forskrift om finansiering av private barnehager* (finansieringsforskriften) trådte i kraft 01.08.26 og gjelder fra og med tilskuddsåret 2027. Forskriften omhandler beregning av tilskudd til de private barnehagene som følger av barnehageloven §§ 19a-19c.

Fra 2027 gis det tre separate tilskudd:
- Grunntilskudd (§ 19a)
- Pensjonstilskudd (§ 19b) – enkeltvedtak innen 31.10.26
- Eiendomstilskudd (§ 19c) – følger nasjonal sats

**Grunntilskudd**
Det følger av finansieringsforskriften § 1 at kommunene skal fastsette satser for beregning av grunntilskudd og ekstra grunntilskudd i egne lokale forskrifter. Fristen for å fastsette lokale forskrifter for disse satsene er 30. november 2026 for tilskuddsåret 2027. Forskriften skal oppfylle formkrav og kunngjøringskrav etter

forvaltningsloven § 38. Tvedestrand har samarbeidet med barnehageadministrasjonene i Risør og Vegårshei om utarbeidelsen av lokal forskrift. Høring er gjennomført etter forvaltningsloven § 37.

Det vil ikke lenger være klageadgang på fastsetting av satsene. Private barnehager kan fortsatt klage på vedtak om tilskudd til den enkelte barnehage.

Kommunen har benyttet KS og PBL sin beregningsmodell som grunnlag for beregning og dokumentasjon. Se vedlagt oppdatert tilskuddsberegning.

Satsene er beregnet på grunnlag av det siste tilgjengelige kommuneregnskap som er regnskapsåret 2025. For ordinære barnehager er satsene beregnet ut fra kommunens ordinære driftsutgifter i tilsvarende kommunale barnehager, med de fradragene og påslagene som følger av barnehageloven § 19a og finansieringsforskriften. Foreldrebetaling for kommunale barnehager er trukket fra beregningsgrunnlaget. Satsgrunnlaget er indeksregulert med kommunal deflator.

Kommunen tar forbehold om at satsene kan justeres dersom:

- Stortinget vedtar endringer i kommunal deflator
- Stortinget vedtar endringer i maksimalpris for foreldrebetaling
- Kommunen vedtar lavere foreldrebetaling enn nasjonal maksimalpris
- Eventuelt andre nasjonale regelendringer som kan ha betydning.

**Tidspunkter for rapportering**
Kommunen kan i forskrift sette opp flere tidspunkter i tillegg til 15/12 for rapportering av antall barn og oppholdstid, jf. finansieringsforskriften §5, 4. ledd. 01.08. og 15.12 er satt opp som tidspunkter for telling av aktive barnehageplasser. Her har Tvedestrand kommune satt samme datoer som Risør og Vegårshei.

Telletidspunktene for 2027 er tatt med i samme forskrift som satser for grunntilskudd.

**Høring**
*«Forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Tvedestrand kommune for 2027»* var ute på høring i perioden 03.09.26 -15.10.26. Høringen var åpen for alle, og høringsnotatet lå på kommunens hjemmeside.

Høringsforslaget ble sendt til alle de private barnehagene i kommunen og Pbl:

- Knatten barnehage
- Blåbærskogen Naturbarnehage AS
- Sandøya barnehage
- Private barnehagers landsforbund (Pbl)

Det ble også holdt et møte med styrerne i de private barnehagene 31.08.26, der foreløpige tilskuddsberegninger ble presentert.

**Høringsinnspill**
Det kom 3 høringssvar innen fristen.

Flere innspill peker på utfordringer for de private barnehagene i møte med nytt regelverk som innføres med korte frister, og det pekes på at de økonomiske rammene er stadig strammere. Det har også kommet innspill i forhold til nye regler for beregning av pensjonstilskudd.

Innspill i forhold til lovverk, rammebetingelser og prosessen tilknyttet innføringen av ny finansieringsforskrift er utenfor kommunens mandat å svare på. Problemstillinger som blir tatt opp i forhold til pensjon blir ikke tatt med her, ettersom den lokale forskriften omhandler grunntilskudd. Det skal fattes enkeltvedtak om pensjonstilskudd innen 31.10.26.

Vi har behandlet de innspillene som går konkret på innholdet i forskriften og på hvordan vi har beregnet satsene for grunntilskudd. På bakgrunn av innspillene, er satsene for grunntilskudd oppdatert med følgende elementer:

- deflator
- bygningsforsikring
- toppet bemanning

Satser for 2027 blir etter endringene følgende:

- barn 0-2 år: 290.507 kroner
- barn 3-6 år: 152.774 kroner

| **Avsender** | **Høringsinnspill** | **Vår kommentar** | |
|---|---|---|---|
| Blåbærskogen Naturbarnehage AS | Usikkerhet om hva samlet tilskudd blir | 1.1. | Se redegjørelse nedenfor. |
| | Kommentarer til overgangsordningen | 1.2. | Se redegjørelse nedenfor. |
| | Telletidspunkt bør være 15.08. og 15.12. | 1.3. | Vurdert og ikke tatt til følge. Se redegjørelse nedenfor. |
| Utdanningsforbundet Tvedestrand | Tvedestrand kommune bør benytte seg av muligheten til å beregne ekstra grunntilskudd | 2.1. | Vurdert og ikke tatt til følge. Se redegjørelse nedenfor. |
| Private barnehagers landsforbund (PBL) | PBL støtter at Tvedestrand kommune ikke holder utgifter utenfor beregningsgrunnlaget etter barnehageloven § 19a. | 3.1 | Se redegjørelse nedenfor. |
| | Forskriftsfeste ekstra rapporteringsdatoer for antall barn skal være i egen forskrift. | 3.2. | Vurdert og ikke tatt til følge. Se redegjørelse nedenfor. |
| | Utgifter og inntekter knyttet til prosjektet *Toppet bemanning* bør holdes utenfor satsgrunnlaget. | 3.3. | Endret. Se redegjørelse nedenfor. |
| | Byggforsikringer skal være en del av beregningsgrunnlaget. | 3.4. | Endret. Se redegjørelse nedenfor. |
| | Matservering – kommunen må oppfylle selvkostprinsippet. | 3.5. | Se redegjørelse nedenfor. |
| | IKT-utgifter – det bes om konkrete begrunnelser for hvordan de har valgt å kassifisere IKT-utgiftene. | 3.6. | Se redegjørelse nedenfor. |
| | Manglende oppdatering av kommunal deflator | 3.7. | Endret. Se redegjørelse nedenfor. |
| | §3 - De fire første avsnittene kan vurderes å tas ut av forskriften. | 3.8. | Vurdert og ikke tatt til følge. Se redegjørelse nedenfor. |
| | PBL mener eventuelle justeringer av satsen ikke bør skje uten etter | 3.9. | Kommunen orienterer de private barnehagene løpende om endringer. |

| Avsender | Høringsinnspill | Vår kommentar | |
|---|---|---|---|
| | forutgående varsel, og viser til Forvaltningsloven § 37. | | |

**Vurderinger**

### 1.1 Samlet tilskudd

Denne forskriften omhandler bare grunntilskuddet.

For oversiktens skyld tas det med de ulike elementene. Det samlede tilskuddet som barnehagene får, består av følgende:

- Grunntilskudd, ulike satser for små og store barn.
  I tillegg kommer:
- Pensjonstilskudd, fastsettes innen 31.10.2026.
- Eiendomstilskudd pr heltidsplass: Foreløpig sats: 15.668 kroner.
  Eiendomstilskuddet fastsettes årlig av Kunnskapsdepartementet (KD), jf. lovdata og Finansieringsforskriften §13.

### 1.2 Kommentarer til overgangsordningen

Finansieringsforskriften sier følgende om overgangsordning for samlet tilskudd i §26:

«Det første året tilskuddet beregnes etter denne forskriften, skal en reduksjon i det samlede tilskuddet per heltidsplass ikke overstige fem prosent. Det andre året skal en reduksjon i det samlede tilskuddet per heltidsplass ikke overstige åtte prosent. Det tredje året skal en reduksjon i det samlede tilskuddet per heltidsplass ikke overstige ti prosent. Grunnlaget for sammenligningen etter første punktum er det samlede tilskuddet den private barnehagen mottok i 2025. Kommunen skal indeksregulere sammenligningsgrunnlaget med kommunal deflator.»

Kommunen vil ta en gjennomgang av det samlede tilskuddet i tråd med finansieringsforskriften §26.

### 1.3 Telletidspunkt

Tvedestrand kommune har forståelse for de synspunktene som fremmes, men finner etter en samlet vurdering ikke grunnlag for å endre forslag til telletidspunkter. Kommunen ser det som hensiktsmessig å ha 01.08. og 15.12. som tidspunkter for telling av aktive barnehageplasser. Det gir muligheter til å gi et tilskudd som er tilpasset antall barn som går i den enkelte barnehage to ganger i året, og ikke bare basert på tellinger fra 15.12., som forskriften setter som et minimumskrav. 01.08. er valgt fordi det er da barnehageåret starter. Risør, Vegårshei og Tvedestrand har samarbeidet om utarbeidelsen av lokal forskrift, og det er felles enighet om de to datoene for rapportering av antall barn.

### 2.1 Ekstra grunntilskudd

Det er ikke beregnet ekstra grunntilskudd. Ekstra grunntilskudd omhandles i barnehagelovens § 19a, andre ledd andre punktum: «Dersom kommunen holder utgifter utenfor beregningsgrunnlaget etter første punktum, skal kommunen gi ekstra grunntilskudd til private barnehager med tilsvarende driftsforutsetninger eller behov i barnegruppen. Kommunen kan stille vilkår for bruken av det ekstra grunntilskuddet.»

Kommunen har ikke holdt utgifter utenfor beregningsgrunnlaget, og har derfor heller ikke gitt ekstra grunntilskudd. Tvedestrand kommune vurderer at forskriftsforslaget ivaretar kravet til likebehandling mellom kommunale og private barnehager.

### 3.1 Holde utgifter utenfor
PBL skriver i sitt høringsinnspill at utgifter ikke bør holdes utenfor etter barnehageloven §19a, noe som er på linje med kommunen sin vurdering.

### 3.2 Forskriftsfeste ekstra rapporteringsdatoer
PBL skriver at *«Tvedestrand oppgir å ha en ekstra rapporteringsdato i tillegg til 15. desember. Dette må fastsettes i egen forskrift jfr. Finansieringsforskriften § 5, fjerde ledd».* Kommunen har valgt å samle fastsetting av telletidspunkter og sats for grunntilskudd i en og samme forskrift, ut ifra en vurdering om at de begge gir en ramme for tilskuddsberegningen og dermed hører sammen. Telledatoene er med dette forskriftsfestet og kommunen oppfyller etter vår vurdering kravet i Finansieringsforskriften §5, fjerde ledd.

### 3.3 Toppet bemanning
Tvedestrand kommune har fått statlig tilskudd til toppet bemanning for barnehageåret 25/26. Tiltaket skal benyttes til formålet innen årets slutt. Toppet bemanning gjelder for både for private og kommunale barnehager. Kommunen holder derfor toppet bemanning utenfor tilskuddsgrunnlaget.

### 3.4 Bygningsforsikringer
Bygningsforsikringer er regnskapsført på andre ansvar og funksjoner. Beregningsgrunnlaget er nå oppdatert med 67.544 kroner for bygningsforsikringer for 2025.

### 3.5 Matservering
Ifølge Utdanningsdirektoratets *«Veileder om private barnehagers bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling», kapittel 10 Kostpenger*, kan barnehagen inkludere kostnader lønnsutgifter til matlaging/servering, og nødvendig kjøkken- og serveringsutstyr, i grunnlaget for kostpengene, i tillegg til selve matinnkjøpene.

Kommunen kan dokumentere at kostnadene faktisk gjelder mattilbudet. I ekstrainnsats mat er det medregnet ressurser til 1 årsverk for de kommunale barnehagene i tillegg til utstyr. Dette beløper seg til ca. 0,63 mill. kroner. Matinnkjøp utgjør ca. 0,75 mill. kroner. På inntektssiden er det innbetalte kostpenger på 1,15 mill. kroner. Nettoutgift blir 0,23 mill. kroner er merutgift som inngår i beregningsgrunnlaget.

### 3.6 IKT-utgifter
Kommunens IKT-utgifter knyttet til barnehagene utgjør samlet 794 080 kroner og omfatter brukerkontoer, trådløst punkt, internt linjenett, fagsystemer, leie av PC-er, leasing av printere, samt tilhørende renter og avskrivninger.

Kommunen vurderer at disse kostnadene omfattes av administrasjonspåslaget til private barnehager og derfor ikke skal inngå i beregningsgrunnlaget for driftstilskuddet. Dette for å unngå at samme type kostnad kompenseres både gjennom driftstilskuddet og administrasjonspåslaget.

Kommunen ser at kategori «Barnehagemyndighet» ikke passer for IKT-utgifter. Det er endret til kategori «Annet», som holdes utenfor. Det vises til svarbrev fra Kunnskapsdepartementet angående svar på henvendelse fra PBL om administrasjonspåslaget til private barnehager av 8.10.2026, som omhandler administrasjonspåslaget og IKT-utgifter.

### 3.7 Kommunal deflator

Beregningsgrunnlaget er oppdatert med deflator som foreslått i statsbudsjettet for 2027:

Deflator 2026: 4,0%
Deflator 2027: 3,8%

### 3.8 Kommentarer til tekst i §3 i forslag til lokal forskrift

Kommunen har vurdert innspillet om å ta bort de fire første avsnittene i §3. Kommunen har vurdert at dette kan stå i forskriften for 2027. Det er hensiktsmessig at forskriften klargjør hvordan satsene er beregnet og hvilke faktorer som kan påvirke dem.

**Gjeldende regelverk på området**

Barnehageloven §19a
Forskrift om finansiering av private barnehager (Finansieringsforskriften)

**Konklusjon**

Kommunedirektøren anbefaler at «*Forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Tvedestrand kommune for 2027*» vedtas.

Tvedestrand, 23.10.2026

Kommunedirektøren